Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2011

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

CUNTASAÍOCHT

Ardleibhéal

AN ARDTEISTIMÉIREACHT CUNTASAÍOCHT 2011

AISTRIÚCHÁN AR SCÉIM MHARCÁLA ARD LEIBHÉAL

RÉAMHRÁ

Tá na réitigh agus an scéim mharcála do Chuntasaíocht Gnáthleibhéal ceangailte leis seo.

Tá na marcanna a leithdháiltear do gach líne/figiúr aibhsithe agus léirithe i lúibíní mar seo. **[**6**]**

Suimítear na marcanna do gach roinn/leathanach agus léirítear i gcearnóg mar seo iad. 40

Bíonn réitigh chuntasaíochta ríomhaireachtúil go príomha agus bíonn formhór na bhfigiúirí comhdhéanta de níos mó ná comhpháirt amháin. Mura bhfuil figiúr mar an gcéanna leis an réiteach, déanann na scrúdaitheoirí anailís ar chomhdhéanamh fhigiúr an iarrthóra agus dáileann siad roinnt marcanna do gach eilimint a bhí I gceart. Chun é seo a éascú, nuair is cuí, taispeántar comhdhéanamh na bhfigiúirí in oibríochtaí atá ceangailte leis an réiteach.

I roinnt ceisteanna Cuntasaíochta is féidir le hiarrthóirí roinnt cuir chuige agus formáidí malartacha a úsáid go bailí (e.g. Is féidir leis an Ráiteas Imréitigh Bainc tosú leis an bhfigiúr ráiteas bainc nó leis an iarmhéid chuntas bainc coigeartaithe). Tá na réitigh a sholáthraítear anseo bunaithe ar na cur chuigía ghlacann formhór múinteoirí/iarrthóirí leo agus níl malairtí san áireamh. I gcásanna ina mbíonn gá le réiteach malartach, soláthraítear é do na scrúdaitheoirí, le gur féidir lán mharcanna a bhaint amach do chóireáil cuntasaíochta atá i gceart.

Uaireanta braitheann an réiteach ar pháirt amháin de cheist ar an bhfreagra a ríomhadh i bpáirt eile den cheist sin. Sa chás go mbíonn ríomh i roinn (a) mícheart, cuirtear é sin san áireamh i ranna a thagann ina dhiaidh sin.

Ceist 1

75

(a)

Cuntas Déantúsaíochta Mhic an Iascaire Tta don bhliain dar críoch 31/12/2010 [1]

		€		€	
Stoc tosaigh amhábhar		49,500	[1]		
Ceannach amhábhar	**W1**	455,500	[2]		
Carraeireacht ar amhábhair		6,050	[1]		
		511,050			
Lúide Stoc deiridh amhábhar	**W2**	68,000	[3]		
Costas na n-amhábhar a úsáideadh				443,050	
Costais dhíreacha					
Pá díreach monarchan		201,450	[2]		
Fruiliú trealaimh speisialta		12,000	[2]	213,450	
Buanchostas				656,500	
Forchostais Mhonarchan					
Forchostais ghinearálta mhonarchan		50,400	[2]		
Paitinn díscríofa	**W3**	12,500	[2]		
Dímheas – Gléasra agus Innealra	**W4**	45,600	[3]		
Dímheas – Foirgnimh Mhonarchan	**W5**	11,000	[2]	119,500	
Costas monarchan				776,000	
Obair idir lámha 01/01/2010				20,500	[2]
Lúide Obair idir lámha 31/12/2010				(25,500)	[2]
				771,000	
Lúide Brabús ar dhíol innealra	**W6**			(2,800)	[4]
Lúide Díol dramhábhair				(6,000)	[2]
Costas na Déantúsaíochta				762,200	

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2010

				€		€	
Díolacháin	**W7**					1,089,250	[7]
Stoc tosaigh na n-earraí críochnaithe				80,000	[2]		
Earraí aistrithe ar chostas na déantúsaíochta				762,200	[2]		
				842,200			
Lúide Stoc deiridh na n-earraí críochnaithe	**W8**			(88,400)	[6]	(753,800)	
Ollbhrabús						335,450	
Lúide Speansais							
Riarachán							
Speansais Riaracháin				20,500	[2]		
Díol agus Dáileadh							
Speansais díola	**W9**	108,175	[6]				
Drochfhiach díscríofa		450	[2]				
Soláthar in aghaidh drochfhiach	**W10**	2,370	[4]	110,995		131,495	
						203,955	
Lascaine ghlan	**W 11**					2,300	[2]
Brabús oibriúcháin						206,255	
Lúide Ús ar Bhintiúr	**W 12**					(6,525)	[3]
Glanbhrabús roimh cháin						199,730	
Lúide Cánachas						(24,000)	[2]
Brabús tar éis cánach						175,730	
Lúide Díbhinní íoctha						(30,000)	[1]
Brabús Coinnithe						145,730	
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais 01/01/2010						36,400	[2]
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais 31/12/2010						182,130	[3]

(b) **45**

Clár Comhardaithe mar a bhí ag 31/12/2010

	Costas		Dímheas Carntha		Glanmhéid		Iomlán	
Sócmhainní Seasta Doláimhsithe	€		€		€		€	
Paitinní							87,500	[3]
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe								
Foirgnimh Mhonarchan	650,000	[2]	-		650,000			
Gléasra agus Innealra **W13, 14**	216,000	[2]	152,800	[3]	63,200			
	866,000		152,800		713,200		713,200	
							800,700	
Sócmhainní Reatha								
Stoc amhábhar			68,000	[2]				
Obair idir lámha			25,500	[2]				
Earraí críochnaithe			88,400	[2]	181,900			
Féichiúnaithe **W 15**			47,400	[5]				
Lúide soláthar			(2,370)	[2]	45,030			
CBL					4,200	[2]		
					231,130			
Creidiúnaithe: Suimeanna dlite laistigh de bhliain amháin								
Creidiúnaithe **W 16**			60,700	[4]				
Banc			8,600	[2]				
Ús Bintiúir dlite			5,400	[3]				
Cáin dhlite			24,000	[2]	(98,700)			
Sócmhainní Reatha Glan							132,430	
							933,130	
Maoinithe ag								
Creidiúnaithe: Suimeanna a bheidh dlite tar éis níos mó ná bliain amháin								
Bintiúir 9%							80,000	[2]
Caipiteal agus Cúlchiste			**Údaraithe**		**Eisithe**			
Gnáthscaireanna @ €1 an ceann			400,000	[1]	250,000	[1]		
4% Scaireanna tosaíochta @ €1 an ceann			300,000	[1]	200,000	[1]		
			700,000		450,000			
Cúlchiste Athluachála **W 17**					221,000	[3]		
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais					182,130		853,130	
Caipiteal in úsáid							933,130	

Ceist 1 – Oibriúcháin

1.	Ceannacháin	440,500 + 15,000	455,500
2	Stoc Deiridh amhábhar	53,000 + 15,000	68,000
3.	Paitinní	100,000 ÷ 8	12,500
4	Dímheas – Gléasra agus Innealra	43,200 + 2,400 24,000 + 21,600	45,600
5	Dímheas – Foirgnimh Mhonarchan Dímheas Carnach - Foirgnimh Mhonarchan	2% (€550,000) 110,000 + 11,000 – 121,000	11,000 -
6	Brabús ar dhíol innealra	24,000 – 22,800 – 4,000	2,800 cr
7	Díolacháin	1,100,000 – 6,750 – 4,000	1,089,250
8	Stoc deiridh na n-earraí críochnaithe	85,000 - 2,000 + 5,400	88,400
9	Speansais díola	108,000 + 175 (300 – 125)	108,175
10	Soláthar in aghaidh drochfhiach	5% (€47,400)	2,370
11	Lascaine ghlan	2000 + 300	2,300
12	Ús Bintiúir	[4,500 + 2,025] [1,000 + 125 + 5,400]	6,525
13	Soláthar in aghaidh Dímheasa – Gléasra agus Innealra	130,000 + 45,600 – 22,800	152,800
14.	Gléasra agus innealra	240,000 – 24,000	216,000
15	Féichiúnaithe	54,600 - 450 – 6,750	47,400
16	Creidiúnaithe	45,700 + 15,000	60,700
17	Cúlchiste Athluachála	100,000 +121,000	221,000

Pionóis:

1 mharc in aghaidh na hiontrála laistigh de "Forchostais Mhonarchan" má bhaintear iomlán na bhforchostas ón mbuanchostas. [4 x 1]

1 mharc as an teideal "Speansais díola" a fhágáil ar lár.

Ceist 2

22

(a)

Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe Coigeartaithe

		€				€	
Iarmhéid t/a		32,500	[1]	Iarmhéid t/a		600	[1]
Lascaine nár lamháladh	(i)	120	[4]	Ús	(ii)	20	[4]
Drochfhiach inghnóthaithe	(vi)	60	[4]	Aischur Díolachán	(iv)	30	[4]
Iarmhéid t/s		600	[1]	Díolacháin róluaite	(v)	90	[3]
				Iarmhéid t/s		32,540	
		33,280				33,280	
Iarmhéid t/a		32,540		Iarmhéid t/a		600	

30

(b)

Sceideal Iarmhéideanna na gCuntas Féichiúnaithe

		€	€
Iarmhéid de réir liosta creidiúnaithe			27,639 [3]
Móide Lascaine nár lamháladh	(i)	76 [5]	
Ús ar chuntas	(ii)	160 [5]	
Féichiúnaithe – earráid [díolacháin airgid agus chreidmheasa]	(iii)	2,620 [4]	
Díolacháin	(v)	1,450 [4]	
Drochfhiach inghnóthaithe	(vi)	60 [4]	4,366
			32,005
Asbhaint			
Aischur díolachán	(iv)		(65) [4]
Iarmhéid Glan de réir an Chuntais Rialúcháin choigeartaithe			31,940 [1]

8

(c)

Na leabhair thúsiontrála

(i) Díolacháin
Aischur Díolachán
Leabhar Cúnta Ginearálta
Leabhar Airgid – Fáltais agus Íocaíochtaí

Gníomhaíonn siad mar sheiceáil ar chruinneas na mórleabhar tríd an iarmhéid sa chuntas rialúcháin a chur i gcomparáid leis an iomlán de réir an sceidil.

Aimsíonn siad earráidí go sciobtha agus cúngaíonn siad cuardaigh i gcomhair earráidí go réimsí teoranta.

Is úsáideach iad nuair a chaithfidh gnólacht teacht ar dhíolacháin chreidmheasa nó ar cheannacháin chreidmheasa ó thaifid neamhiomlána.

Éascaíonn said fáil amach sciobtha na suimeanna atá dlite do chreidiúnaithe agus na suimeanna atá dlite ó fhéichiúnaithe trí na cuntais rialúcháin a chothromú.

Ceist 3

(a) 34

Cuntas Brabúis agus Caillteanais Marx cpt don bhliain dar chríoch 31/12/2010

Láimhdeachas		1,880,000	[2]
Costas Díolachán	**W 1**	(1,152,000)	[4]
Ollbhrabús		728,000	
Costais Dáileacháin	**W 2**	(298,200)	[4]
Speansais Riaracháin	**W 3**	(329,800)	[6]
		100,000	
Ioncam oibriúcháin eile	**W 4**	80,000	[3]
Brabús Oibriúcháin		180,000	
Ioncam Infheistíochta	**W 5**	6,000	[2]
Brabús ar dhíol talún		55,000	[2]
		241,000	
Ús iníoctha		(24,000)	[2]
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin		217,000	
Cánachas		(80,000)	[2]
		137,000	
Díbhinní íoctha		(23,000)	[2]
		114,000	
Brabús tugtha ar aghaidh an 01/01/2010		40,000	[2]
Brabús tugtha ar aghaidh an 31/12/2010		154,000	[3]

** Gearrtar pinós mura bhfuil na hiontrálacha in ord ceart*

Oibriúcháin

1. Costas Díolachán 72,000 + 1,150,000 – 80,000 +10,000		=	1,152,000
2. Costais dáileacháin 250,000 + 4,200 + 44,000		=	298,200
3. Speansais Riaracháin 240,000 + 60,000 +10,000 + 10,000 + 9,800		=	329,800
4. Ioncam Oibriúcháin Eile 60,000 + 10,000 + 10,000		=	80,000
5. Ioncam Infheistíochta 5,000 + 1,000		=	6,000
Nóta Dímheas – Foirgnimh 2% x 700,000 = 14,000	30% (14,000)	=	4,200
	70% (14,000)	=	9,800

Nótaí leis na Cuntais 14

1. **Nótaí polasaí cuntasaíochta**. [4]
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe
Athluacháladh na foirgnimh ag deireadh 2010 agus cuireadh san áireamh iad sna cuntais de réir a suime athluacháilte. Léirítear na feithiclí ar a gcostas.
Ríomhtar an dímheas d'fhonn luach nó costas na sócmhainní seasta inláimhsithe a dhíscríobh thar a saolré eacnamaíoch fhónta a mheastar mar seo a leanas:

Foirgnimh	2% méid cothrom sa bhliain
Feithiclí	20% den chostas

Stoic – Déantar stoic a luacháil ar bhonn is túisce isteach is túisce amach de réir a gcostais nó a nglanluacha inréadaithe, cibé acu is lú.

2 **Brabús oibriúcháin** [2]

Socraítear an brabús oibriúcháin tar éis an mhéid seo a leanas a ghearradh:

Dímheas ar shócmhainní seasta inláimhsithe	58,000
Paitinn a amúchadh	10,000
Luach saothair na Stiúrthóirí	60,000
Táillí na n-iniúchóirí	10,000

3 **Sócmhainní Seasta Airgeadais** [2]

	01/01/2010	31/12/2010
Infheistíochtaí luaite	300,000	300,000
Infheistíochtaí neamhluaite	80,000	80,000
	380,000	380,000

Ba é an luach ar an margadh maidir leis na hinfheistíochtaí luaite an 31/12/2010 €160,000.
Ba í luacháil an stiúrthóra ar na hinfheistíochtaí neamhluaite an 31/12/2010 €50,000.

4 **Díbhinní** [2]

Gnáthdhíbhinní	
Íocadh 2.89c an scair	13,000
Díbhinní tosaíochta	
Íocadh 5.0c an scair	10,000

5 **Sócmhainní Seasta Inláimhsithe** [4]

	Talamh agus Foirgnimh	**Costas feithiclí**	
	€	**€**	
01/01/2010	820,000	220,000	1,040,000
Diúscairt	(120,000)		(120,000)
Barrachas athluachála	150,000		150,000
Luach ag 31/12/2010	850,000	220,000	1,070,000
Dímheas 01/01/2010	91,000	8,000	99,000
Muirear dímheasa don bhliain	14,000	44,000	58,000
	105,000	52,000	157,000
Aistriú ar athluacháil	(105,000)		(105,000)
Dímheas	Nialas	52,000	52,000
Glanluach de réir na leabhar 01/01/2010	729,000	212,000	941,000
Glanluach de réir na leabhar 31/12/2010	850,000	168,000	1,018,000

(b) **12**

(i) Nuair is dócha go dtarlóidh Dliteanas Teagmhasach, ba cheart soláthar a dhéanamh in aghaidh na suime measta sna cuntais agus ba cheart go léireodh nóta nádúr an chaillteanais. [4]

(ii) **Tuarascáil Neamhchoinníollach agus Tuarascáil Choinníollach ag Iniúchóir** [8]

Is minic a dhéantar tagairt do thuarascáil neamhchoinníollach ag iniúchóir mar thuarascáil ghlan. Is éard atá i gceist leis seo go luaitear i dtuarascáil an iniúchóra **go bhfuil sé/sí sásta** ina t(h)uairim féin go bhfuil feidhm leis an méid seo a leanas:

- go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar staid chúrsaí na cuideachta ag deireadh na bliana agus ar a gcuntas brabúis agus caillteanais don bhliain.
- go n-ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir Achtanna na gCuideachtaí.
- go raibh an fhaisnéis uile ar fáil a bhí de dhíth le haghaidh an iniúchta.
- go bhfuil an fhaisnéis a thugann na stiúrthóirí i gcomhréir leis na ráitis airgeadais.
- go bhfuil na glan-sócmhainní níos mó ná 50% den chaipiteal glaoite.

Is éard atá i gceist le tuarascáil choinníollach ag iniúchóir **nach bhfuil** an t-iniúchóir **sásta** ina t(h)uairim féin nó nach féidir leis/léi a rá ag an deireadh go bhfuil feidhm ag an méid seo thuas, nó cuid de:
Sonrófar sa tuarascáil na gnéithe de na cuntais nó de thuarascáil an stiúrthóra nach bhfuil sásúil.

Ceist 4

(a) **52**

Clár Comhardaithe mar a bhí ag 31 Nollaig 2010

Sócmhainní Doláimhsithe			**€**	**€**
Cáilmheas				31,500 [3]
Sócmhainní Seasta				
Foirgnimh	(400,000 + 280,000)		680,000 [4]	
Trealamh			8,800 [3]	688,800
Sócmhainní Airgeadais				
Infheistíochtaí				14,436 [5]
				734,736
Sócmhainní Reatha				
Stoc ar 31 Nollaig 2010		16,700 [2]		
Féichiúnaithe Trádála		31,200 [2]		
Banc		125,260 [5]		
Rátaí réamhíoctha		2,100 [3]	175,260	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe		27,300 [2]		
Ús dlite		1,200 [3]		
Leictreachas dlite		620 [2]	(29,120)	
Caipiteal Oibre				(146,140)
				880,876
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain				
Iasacht				360,000 [2]
Caipiteal – Iarmhéid ar 01/01/2010			480,000 [2]	
Móide Caipiteal a tugadh isteach			3,800 [3]	
Lúide Tarraingtí			(21,224) [7]	462,576
				822,576
Móide Glanbhrabús				58,300 [4]
Caipiteal in Úsáid				880,876

(b) **8**

Ba cheart do Ó hÁgáin leabhar mionsonraithe airgid agus mórleabhar ginearálta a choinneáil, chomh maith le fo-leabhair chuí lae. Ligfeadh sé seo do Ó hÁgáin cuntas cruinn trádála agus brabúis agus caillteanais a ullmhú, agus iontaofacht ar mheastacháin a sheachaint dá bharr.

Oibriúcháin

Solas agus teas – méid íoctha	8,100
Móide leictreachas dlite 31/12/2010	620
Lúide tarraingtí	**(1,744)**
Rátaí – méid íoctha	8,400
Móide rátaí réamhíoctha 01/01/2010	1,800
Lúide rátaí réamhíoctha 31/12/2010	**(2,100)**
Ús – méid íoctha	2,400
Móide ús dlite	1,200
Lúide tarraingtí	**(720)**

Tarraingtí

Tarraingtí stoic	8,320
Airgead/banc	**6,240**
Táillí ollscoile – ball teaghlaigh	2,000
Trealamh	**2,200**
Solas agus teas	1,744
Ús	720
	21,224

Cuntas Bainc

Iarmhéid/Lóisteáil	480,000	Gnó	420,000
Iasacht	360,000	Tarraingtí	6,240
Caipiteal a tugadh isteach	3,800	Pánna	86,000
Lóisteálacha airgid	120,000	Trealamh	11,000
		Ceannacháin	280,000
		Infheistíochtaí	14,400
		Solas agus teas	8,100
		Ús	2,400
		Rátaí	8,400
		Táillí Ollscoile	2,000
		Iarmhéid	125,260
	963,800		963,800

Ceist 5

(a)

50

(i) Stoc Tosaigh

Costas Díolachán / Meánstoc	= 10	875,000 / 10 x Meánstoc	
Meánstoc =		87,500	
Stoc Tosaigh =	(87,500 x 2) lúide 80,400		**€94,600** [10]

(ii) Giaráil

Caipiteal Fiachais x 100 / Caipiteal in úsáid	=	240,000 + 100,000 x 100 / 932,800	=	**36.45%** [9] **0.364 le 1** **0.574 le 1**

(iii) Tuillimh an scair

Glanbhrabús tar éis díbhinn tosaíochta / Líon na ngnáthscaireanna	=	40,800 / 550,000	=	**7.42c** [10]

(iv) Toradh Díbhinne

Díbhinn an scair x 100 / Luach Margaidh	=	4.55 x 100 / 90	=	**5.05%** [12]

(v) An tréimhse chun scairphraghais a bhaint amach arís

Luach margaidh / Díbhinn an Scair	=	90 / 4.55c	=	**19.78 bliain** [9]

(b)

Iarratas ar Iasacht Bhainc

40

Toradh ar Chaipiteal in Úsáid [7]
Tá an chuideachta brabúsach ach níl siad chomh brabúsach in 2010 agus a bhí siad in 2009.
Tá an Toradh ar Chaipiteal in Úsáid (ROCE) imithe i léig ó 8.1% anuas go 7.0%.
Tá sé seo níos lú ná an t-ús 8% atá le muirearú ar an iasacht. Bhfuil se ceart iasacht a thabhairt ag ráta 8% nuair nach hionann an toradh ach 7%?

Leachtacht [7]
Tá an cóimheas fíorthástála 0.43 le 1 an-lag. Tá sé imithe i léig ó 0.7 le 1 ón mbliain 2009.
Tá deacracht mhór leachtachta ag Sully cpt. Níl ach 43c de shócmhainní leachtacha ar fáil maidir le gach €1 atá dlite. Éireoidh an deacracht leachtachta má thugtar an iasacht.
Ní bheidh/b'fhéidir nach mbeidh an chuideachta in ann an t-ús breise a íoc.

Giaráil [6]
Is cuideachta ghiarála íseal í seo tar éis éirí ó 32% aníos go 36.45%.
Éireoidh an ghiaráil níos measa mar gheall ar iasacht eile €400,000.
56% a bheidh an ghiaráil leis an iasacht.
Tá laghdú tagtha ar an gCumhdach Úis ó 5 huaire in 2009 anuas go 3.3 uair in 2010. Éireoidh an cumhdach seo i bhfad níos measa má thugtar iasacht €400,000.

Urrús [6]
Déantar na Sócmhainní Seasta a luacháil ar a gcostas ag €942,800, ach ba cheart an beartas dímheasa a cheistiú le fíorluach na sócmhainní inláimhsithe a fháil amach. Ba cheart luach na sócmhainní doláimhsithe a cheistiú freisin.
Tá luach margaidh €90,000 ar na hInfheistíochtaí ach cosnaíonn siad €150,800.
Tá €240,000 tugtha d'urrú bintiúir cheana féin. Is é €642,000 luach na sócmhainní seasta inláimhsithe de réir an chláir chomhardaithe; tá €402,000 fágtha tar éis bintiúr.
Níl an t-urrús sách dóthanach.

Polasaí/Cumhdach Díbhinne [5]
Is é an Cumhdach Díbhinne 1.6 uair. Tá sé seo imithe i léig ó 1.9 uair in 2009.
Tá an Cumhdach Díbhinne íseal.
Ní choinnítear a dhóthain tuilleamh. Chuirfeadh sé seo aisíocaíocht na hiasachta i gcontúirt.

Earnáil [5]
Tá baint ag Sully cpt leis an tionscal tógála. Táthar buartha faoin tionscal toisc staid an gheilleagair i láthair na huaire agus níltear dóchasach faoi sa mheántéarma. Tuilleadh ceisteanna faoi luach reatha na sócmhainní seasta agus ceist thromchúiseach faoi chumas Sully cpt go leor brabús/brabúis ar bith a ghiniúint leis an iasacht a aisíoc/le fónamh a dhéanamh ar an iasacht de bharr go bhfuil laghdú mór tagtha ar an tionscal tógála le bliain anuas mar gheall ar an meathlú ar an bhfás geilleagrach.

Maidir le forbróirí réadmhaoine, tá deacrachtaí acu réadmhaoine a dhíol agus tá toradh iarmhartach aige seo ar chuideachtaí sa tionscal tógála de bharr gur beag tógáil atá ar bun faoi láthair. Tá tionchar thar a bheith diúltach ag staid fhoriomlán an gheilleagair atá ag éirí níos measa ar an tionscal tógála.

<u>NÓ</u>

An gá atá leis an iasacht
Tá an iasacht ag teastáil le haghaidh fairsingiú sa todhchaí. Ba cheart go mbeadh fairsingiú sa todhchaí ní ba shonraí. Tá sé amhrasach cibé acu an mbeadh Sully cpt in ann ioncam breise a ghiniúint le fónamh a dhéanamh ar an iasacht nó nach mbeadh.

Conclúid [4]

10

(c)

Teorainneacha a bhaineann le hanailís chóimheasa

- Déanann sí anailís ar fhigiúirí don am atá thart amháin agus is sciobtha a bhíonn na figiúirí seo as dáta (stairiúil). Ní thugann sí ach leideanna i dtaobh an ama atá le teacht.
- Ní thaispeánann cóimheasa luaineachtaí séasúracha.
- Baineann gnólachtaí úsáid as boinn éagsúla chuntasaíochta agus, dá bhrí sin, ní bhíonn comparáidí cuideachta cruinn.
- Ní thugann Ráitis Airgeadais ach léargas teoranta ar ghnólacht. Ní nochtar gnéithe eile tábhachtacha de chuideachta sna Ráitis Airgeadais.Ní féidir le cuntais amháin gnéithe a d'fhéadfadh a bheith an-tábhachtach a thomhas ar nós staid mhonaplachta, timpeallacht gheilleagrach, meanma na foirne agus an caidreamh idir an lucht bainistíochta agus an fhoireann.

Ceist 6

30

(a)

Ciste Carntha ar 01/01/2010

Sócmhainní		
Clubtheach agus Tailte	250,000 [1]	
Trealamh	75,000 [1]	
Stoc Beáir	15,000 [2]	
Féichiúnaithe beáir	1,280 [2]	
Pá réamhíoctha	400 [2]	
Síntiúis dlite	500 [2]	
Banc	1,140 [2]	
Infheistíochtaí rialtais 4%	50,000 [3]	
Tobhaigh dlite	800 [2]	394,120
Lúide Dliteanais		
Creidiúnaithe beáir	8,400 [2]	
Ballraíocht saoil	24,000 [2]	
Cúlchiste Tobhaigh	20,000 [2]	
Iasacht	30,000 [2]	
Ús Iasachta dlite	1,584 [3]	83,984
Ciste Carntha/Caipiteal ar 01/01/2010		310,136 [2]

35

(b)

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch 31/12/2010

		€	€
Ioncam			
Brabús beáir	**W 1**	32,620 [6]	
Ús ó infheistíochtaí		2,000 [3]	
Síntiúis	**W 2**	56,400 [6]	
Urraíocht bhliantúil		7,500 [1]	
Ballraíocht saoil díscríofa	**W 3**	6,000 [2]	104,520
Caiteachas			
Caillteanas Lónadóireachta	**W 4**	3,100 [2]	
Caillteanas ar dhíol trealaimh		1,500 [2]	
Speansais ilghnéitheacha	**W 5**	24,400 [2]	
Ceachtanna oiliúna		3,500 [1]	
Speansais taistil		10,000 [1]	
Ús Iasachta		2,376 [2]	
Dímheas – Trealamh		19,750 [2]	
Dímheas – Clubtheach agus tailte		5,000 [2]	69,626
Barrachas ioncaim			34,894 [3]

(c) **20**

Clár Comhardaithe mar a bhí ag 31/12/2010

	€	€	€
Sócmhainní Seasta			
Clubtheach agus Cúirteanna	250,000 [1]	5,000 [1]	245,000
Trealamh	79,000 [2]	19,750 [1]	59,250
	329,000	24,750	304,250
Infheistíochtaí			
Infheistíochtaí rialtais 4%			50,000 [1]
			354,250
Sócmhainní Reatha			
Stoc Deiridh	13,300 [1]		
Féichiúnaithe	300 [1]		
Banc	45,180 [2]		
Ús Infheistíochta dlite	500 [2]		
Duaisbhannaí	4,400 [1]	63,680	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain			
Creidiúnaithe	8,600 [1]		
Síntiúis réamhíoctha	300 [1]	(8,900)	54,780
Glansócmhainní Iomlána			409,030
Maoinithe ag			
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain			
Ballraíocht saoil			24,000 [1]
Ciste Carntha			
Iarmhéid ar 1 Eanáir 2010		310,136 [1]	
Móide barrachas ioncaim		34,894 [1]	345,030
Cúlchiste Tobhaigh			40,000 [2]
Caipiteal in Úsáid			409,030

(d) **15**

(i)

Teorainneacha a bhaineann le Cuntas Fáltais agus Íocaíochtaí. [6]

- ní léiríonn sé cibé acu an bhfuil an club ag cruinniú go leor cistí chun a gcuid costais reatha a chlúdach nó nach bhfuil.
- ní chuirtear san áireamh ann suimeanna atá dlite ach nach bhfuil íoctha ag deireadh na tréimhse cuntasaíochta.
- ní léiríonn sé ach méadú nó laghdú ar airgead, cé go bhféadfadh billí gan íoc a bheith ann.
- ní chuirtear caillteanais ar nós dímheasa san áireamh ann.
- ní léiríonn sé cibé acu an bhfuil beár nó bialann an chlub brabúsach.
- ní dhéantar idirdhealú ann idir fáltais na bliana reatha agus fáltais na blianta roimhe sin.

(d) (ii) [9]

Chuirfinn comhairle ar an gcisteoir leanúint ar aghaidh agus na tuilsoilse a chur isteach. Bheifí in ann cúirteanna an chlub a úsáid ar feadh tréimhsí ní b'fhaide de bharr na n-áiseanna feabhsaithe agus gheofaí níos mó ioncaim ón úsáid seo dá bharr. D'fhéadfadh an club a mballraíocht a mhéadú agus a mbarrachas bliantúil ioncaim a mhéadú freisin dá bharr. Bhainfí níos mó úsáide as an mbeár agus as an mbialann freisin.

Tá dea-staid airgeadais ar an gclub. Tá barrachas ioncaim thar chaiteachas acu dar fiú €34,894 sa bhliain reatha. Ghinfí go leor cistí tar éis dhá bhliain nó beagnach thairis sin ag an ráta barrachais seo.
Mhéadaigh an club a n-iarmhéid bainc go €45,180 tar éis iasacht €30,000 a aisíoc. [tobhach €20,000 san áireamh]
Chun caiteachas €70,000 a mhaoiniú, d'fhéadfadh an club leas a bhaint as an iarmhéid airgid (€45,180), na duaisbhannaí (€4,400) agus €20,420 a aistarraingt ón gciste infheistíochta.

Ba cheart don chlub úsáid aon cheann de na cistí a cruinníodh tríd an tobhach a sheachaint siocair gur dócha go bhfuil sé seo beartaithe i gcomhair cuspóirí eile agus d'fhéadfadh na cistí seo a bheith ag teastáil le haghaidh caiteachas caipitil amach anseo.

<u>Cistí atá ar fáil gan an Cúlchiste</u>

Infheistíochtaí	50,000	
Duaisbhannaí	4,400	
Iarmhéid bainc	<u>45,180</u>	99,580
Lúide Tobhach		<u>40,000</u>
Glanmhéid ar fáil		<u>59,580</u>

Faigh an fuílleach ar iasacht sa ghearrthéarma cionn is go bhfuil sé de chumas ag an gclub an t-airgead a aisíoc go sciobtha trína gcuid foinsí rialta ioncaim.

Ceist 6 – Oibriúcháin

1.	**Cuntas Trádála Beáir don bhliain dar chríoch 31/12/2010**		
	Díolacháin (74,000 + 300 – 1,280)		73,020
	Lúide Costas Díolachán		
	Stoc tosaigh	15,000	
	Ceannacháin (38,500 + 8,600 – 8,400)	<u>38,700</u>	
		53,700	
	Stoc deiridh	<u>(13,300)</u>	<u>(40,400)</u>
	Brabús beáir		32,620
2.	**Síntiúis**		
	Faighte	84,000	
	<u>Lúide</u> síntiúis dlite 01/01/2010	(500)	
	Ballraíocht saoil	(6,000)	
	Tobhach 2010	20,000	
	Tobhach 2009	(800)	
	Síntiúis réamhíoctha 31/12/2010	<u>(300)</u>	56,400
3.	**Ballraíocht Saoil**		
	01/01/2010	24,000	
	An méid a fuarthas	6,000	
	<u>Lúide</u> ar aistríodh chuig an gCuntas Brabúis agus Caillteanais	<u>(6,000)</u>	24,000
4.	**Caillteanas Lónadóireachta**		
	Fáltais	12,700	
	Costais	<u>(15,800)</u>	3,100
5.	**Speansais ilghnéitheacha**		
	Íocaíochtaí	24,000	
	Móide pá réamhíoctha	<u>400</u>	24,400

Ceist 7

100

	01/01/2010	Eanáir	Feabhra	Aibreán	Bealtaine	Meitheamh	Iúil	Lúnasa	Meán Fómhair	Deireadh Fómhair	Samhain	Nollaig	Iomlán
Talamh agus Foirgnimh	550,000	150,000 [2]	200,000 [2]										900,000 [1]
Dímheas – Talamh agus foirgnimh	(11,000)	11,000 [2]										(23,800) [2]	(23,800)
Feithiclí	38,000				10,000 [2]								48,000
Dímheas – Feithiclí	(20,000)				5,500 [2]							(25,000) [2]	(39,500)
Trealamh	10,000		30,000 [2]						(1,200) [2]				38,800
Dímheas – Trealamh	(1,000)								500 [2]				(500)
Cáilmheas			18,000 [2]										18,000
Stoc	80,000						(440) [2]	500 [2]					80,060
Féichiúnaithe	80,000		8,000 [2]				180 [2] 440 [2]	(570) [3]					88,050
Soláthar in aghaidh drochfhiach	(4,000)			(2,160) [3]									(6,160) [1]
Sócmhainní Iomlána	**722,000**	**161,000**	**256,000**	**(2,160)**	**15,500**	**_**	**180**	**(70)**	**(700)**	**_**	**_**	**(48,800)**	**1,102,950**
Scairchaipiteal	440,000		180,000 [2]								80,000 [2]		700,000
Scairphréimh	20,000		36,000 [2]								20,000 [2]		76,000 [1]
Brabús agus Caillteanas	170,500			(2,160) [2]	500 [2]		900 [2]	(70) [2]	100 [2]	(31,000) [2]		3,500 [2]	
												(375) [2]	
												(25,000) [2]	
												(23,800) [2]	93,095 [2]
Creidiúnaithe	65,000		40,000 [2]						(800) [2]				104,200
Banc	24,000				15,000 [2]	(4,500) [2] 1,500 [2]	(720) [2]			31,000 [2]	(100,000) [2]		(33,720) [2]
Speansais (dlite)	2,500					(1,500) [2]						375 [2]	1,375
Cíos infhála						4,500 [2]						(3,500) [2]	1,000 [1]
Cúlchiste Athluachála		161,000 [2]											161,000
Dliteanais Iomlána	**722,000**	**161,000**	**256,000**	**(2,160)**	**15,500**	**_**	**180**	**(70)**	**(700)**	**_**	**_**	**(48,800)**	**1,102,950**

68

Ceist 8

	€	€	€
			in aghaidh an aonaid
Díolacháin (90,000 aonad)		1,170,000	13.00
Lúide Costais Athraitheacha			
Ábhair dhíreacha	390,000		
Pá díreach	236,000		
Forchostas monarchan (40%)	[1] 32,800		
Coimisiún díolacháin (5% de na díolacháin)	[1] 58,500	717,300	7.97
Ranníocaíocht		452,700	5.03
Lúide Costais Sheasta			
Forchostas monarchan (60%)	49,200		
Speansais díola **(gan Coimisiún a áireamh)**	[1] 46,500		
Speansais riaracháin	130,000	(225,700)	
Glanbhrabús		227,000	

(a) Pointe meá ar mheá

$$\frac{\text{Costais Sheasta}}{\text{CPU}} = \frac{225{,}700\ [1]}{5.03\ [1]} = [4]\ \textbf{44,871 aonad}$$

An lamháil sábháilteachta Díolacháin Bhuiséadaithe – Pointe meá ar mheá

90,000 [2] – 44,871 [1] = [2] **45,129 aonad**

(b) An líon Aonad chun brabúis a mhéadú faoi 20%

Glanbhrabús 2010	227,000
Méadú ar an nglanbhrabús 20%	45,400
Glanbhrabús don bhliain 2011	272,400

$$\frac{\text{Costais Sheasta + Spriocbhrabús}}{\text{CPU}} = [2]\ \frac{225{,}700 + 272{,}400\ [3]}{5.03\ [5]} = [2]\ \textbf{99,026 aonad}$$

(c) An brabús dá ndéanfaí an praghas díolacháin a ísliú go dtí €11 in 2011

Díolacháin (110,000 x €11)	1,210,000 [4]	
Lúide costais athraitheacha (110,000 x €7.87)	865,700 [4]	
Ranníocaíocht Iomlán (110,000 x €3.13)	344,300	
Lúide Costais Sheasta	240,700 [4]	
Brabús	**103,600**	[2] **€103,600**

(d) An praghas díolacháin is gá a ghearradh

Bíodh S mar an praghas díolacháin

Díolacháin	**–**	**Costais athraitheacha**	**=**	**Costais Sheasta**	**+**	**Brabús**	
90,000S [1]	–	90,000[7.32 + 0.05**S**] [5]	=	[3] 252,784	+	227,000 [3]	
90,000S	–	[658,800 + 4,500S]	=	479,784			
90,000S	–	4,500S	=	479,784	+	658,800	
85,500S			=	1,138,584			
S			=	€13.3167			[2] **€13.32**

(e) Bíodh an líon aonad = N
Ioncam ó Dhíolacháin = 16N
Brabús = 1.6N

Díolacháin	=	Costais Athraitheacha	+	Costais Sheasta	+	Brabús
16N [2]	=	8.12N [4]	+	225,700 [2]		+1.6N [4]
6.28N	=	225,700				
N	=	35,939.49				[2] **35,940 aonad**

12

(f)

Teorainneacha/boinn tuisceana: [7]
Maidir le costais athraitheacha, glactar leis go bhfuil siad athraitheach ina n-iomláine ag an uile leibhéal aschuir. D'fhéadfadh costais athraitheacha laghdú, áfach, mar gheall ar bharainneacht scála **nó** d'fhéadfaidís mhéadú de thairbhe costais mhéadaithe

Glactar leis, i dtaca le costáil imeallach, go bhfanann costais sheasta mar an gcéanna cé gur costais chéimsheasta iad móramh na gcostas seasta agus go mbíonn siad seasta laistigh de raon ábhartha amháin.

Glactar leis go roinntear na costais mheasctha uile go héasca i gcostais sheasta nó i gcostais athraitheacha. D'fhéadfaí an modh Ard-Íseal a úsáid ar mhaithe leis seo, ach ní féidir é seo a dhéanamh i gcónaí.

Glactar leis go bhfuil an praghas díolacháin in aghaidh an aonaid tairiseach agus nach n-éascaíonn sé lascainí.

Is gnách go mbíonn táirgeadh i dtréimhse cosúil leis na díolacháin. Gearrtar costais sheasta ina n-iomláine ar thréimhse agus ní thugtar ar aghaidh iad go dtí an chéad tréimhse eile.

Costas Céimsheasta
Is ionann costais chéimsheasta agus costais atá seasta i raon áirithe gníomhaíochta, ach d'fhéadfaí athruithe lasmuigh den raon sin, e.g. cíos, a shocrú aníos go leibhéal áirithe táirgthe. Má thagann méadú ar an táirgeadh, áfach, agus más gá tuilleadh spás monarchan a fháil ar cíos dá thairbhe, thiocfadh méadú ar an gcíos go leibhéal nua. Dá bhrí sin, thiocfadh méadú ar na costais sheasta i gcéimeanna.

Graf [5]

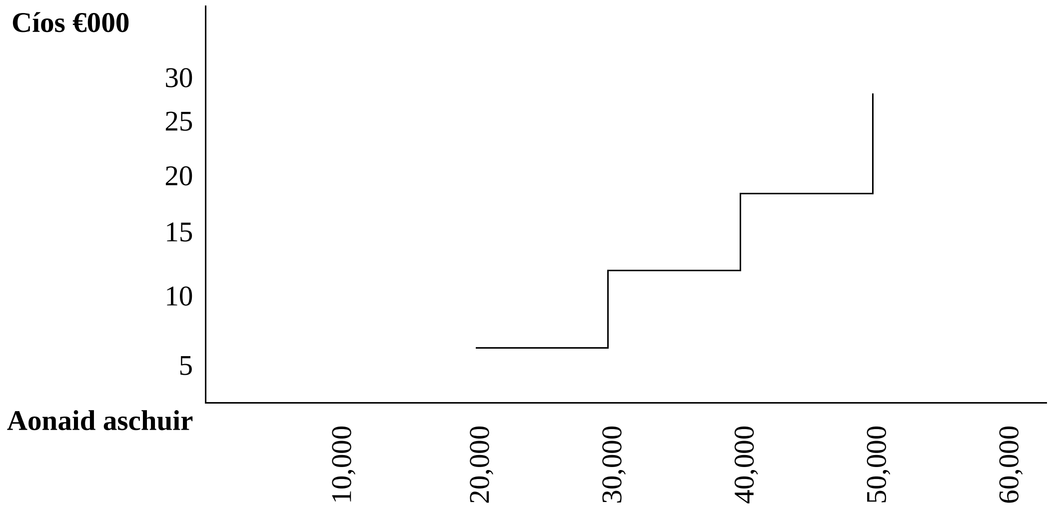

Ceist 9

80

(a)

Buiséad Táirgeachta

	Éadrom	**Fíor-éadrom**
Díolacháin Bhuiséadaithe in aonaid	12,000 [3]	3,500 [3]
+ Stoc Deiridh	585 [3]	450 [3]
	12,585	3,950
- Stoc Tosaigh	650 [2]	500 [2]
Táirgeadh buiséadaithe (aonaid)	11,935	3,450

(b) **Buiséad Ceannachán Amhábhar**

		Ábhar A (Kg)	**Ábhar B (Kg)**	
Éilithe ag Táirgeadh				
Éadrom	(11,935 x 8 kg)	95,480 [2]	107,415 [2]	(11,935 x 9 kg)
Fíor-éadrom	(3,450 x 6 kg)	20,700 [2]	24,150 [2]	(3,450 x 7 kg)
		116,180	131,565	
Stoc deiridh (90% den stoc tosaigh)		5,400 [2]	3,600 [2]	
		121,580	135,165	
Lúide stoc tosaigh		(6,000) [2]	(4,000) [2]	
Ceannacháin bhuiséadaithe amhábhar in kg		115,580	131,165	
Praghas ceannacháin		€4 [2]	€5.50 [2]	
Ceannacháin in €		€462,320.00	€721,407.50	**€1,183,727.50 Iomlán**

(c) **Buiséad Costas Táirgeachta/Déantúsaíochta**

			€	**€**
Stoc tosaigh amhábhair	Éadrom	(6,000 x 3.5)	21,000	
	Fíor-éadrom	(4,000 x 5.0)	20,000	41,000.00 [4]
Ceannacháin	Ábhar A		462,320.00	
	Ábhar B		721,407.50	1,183,727.50 [2]
				1,224,727.50
Lúide stoc deiridh amhábhair	Éadrom	(5,400 x 4)	21,600	
	Fíor-éadrom	(3,600 x 5.5)	19,800	(41,400.00) [4]
				1,183,327.50
Costas an tSaothair	Éadrom	(11,935 x 8 x 12)	1,145,760	
	Fíor-éadrom	(3,450 x 9 x 12)	372,600	1,518,360.00 [4]
Forchostas Athraitheach	Éadrom	(11,935 x 8 x 4.5)	429,660	
	Fíor-éadrom	(3,450 x 9 x 4.5)	139,725	569,385.00 [4]
Forchostas seasta				210,500.00 [2]
Costas na Déantúsaíochta				**3,481,572.50** [3]

(d)

Costas aonaid an stoic dheiridh mar a buiséadadh

			Éadrom		**Fíor-éadrom**
Ábhar A	(8 kg x €4)		32.00 [1]	(6 kg x €4)	24.00 [1]
Ábhar B	(9 kg x €5.50)		49.50 [1]	(7 kg x €5.50)	38.50 [1]
Saothar Díreach	(8 n-uaire x €12)		96.00 [1]	(9 n-uaire x €12)	108.00 [1]
Forchostais athraitheacha	(8 n-uaire x €4.50)		36.00 [1]	(9 n-uaire x €4.50)	40.50 [1]
Forchostais sheasta	(8 n-uaire x €1.66)	**W 1**	13.28 [1]	(9 n-uaire x €1.66)	14.94 [1]
Costas in aghaidh an aonaid			226.78 [1]		225.94 [1]

W 1 Forchostais sheasta in aghaidh na huaire saothair dhírigh

$$\frac{210{,}500}{(11{,}935 \text{ x } 8 \text{ n-uaire}) + (3{,}450 \text{ x } 9 \text{ n-uaire})}$$

$$\frac{210{,}500}{126{,}530} = \textbf{€1.66} \text{ [2]}$$

(e) [7]

Achoimre é Máistirbhuiséad ar na buiséid eile uile agus soláthraíonn sé forbhreathnú ar na hoibríochtaí don tréimhse a bheartaítear.

Seo a leanas na comhpháirteanna den Mháistirbhuiséad a bhíonn ag gnólacht déantúsaíochta:

- Cuntas Buiséadaithe Déantúsaíochta
- Cuntas Buiséadaithe Trádála agus Cuntas Buiséadaithe Brabúis agus Caillteanais
- Clár Buiséadaithe Comhardaithe